

องค์ประกอบและกิจกรรมตัวบ่งชี้พัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

นางลักษณ์ ใจฉลาด ¹

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

สมศรี ทาสุทะ

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

อารีย์ ขุมเพชร

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

เจษฎาภรณ์ สร้อยจอม

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

ชญานิษฐ์ ศศิวิมล

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

วิภา ทองบุรี

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

สำร่าย สารถิ

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

อวยพร มุ่งดำรงกิจ

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

รับต้นฉบับ: 26 มีนาคม 2562 วันแก้ไข: 11 มิถุนายน 2562 วันตอบรับ: 18 มิถุนายน 2562

บทความวิจัย

การวิจัยเรื่อง การศึกษาองค์ประกอบและกิจกรรมบ่งชี้พัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาองค์ประกอบพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม 2) เพื่อศึกษาบ่งชี้พัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยในส่วนที่ 1 ได้แก่ ผู้บริหารระดับมหาวิทยาลัยและระดับคณะ จำนวน 12 คน และส่วนที่ 2 ได้แก่ ผู้บริหารระดับระดับคณะ จำนวน 6 คน ได้จากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบบันทึกข้อมูล แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ใช้วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการวิจัย พบว่า

1. ทักษะทางปัญญาและการคิด
2. ทักษะทางภาษาและการสื่อสาร
3. ทักษะทางเทคโนโลยีและสารสนเทศ
4. ทักษะทางการดำเนินชีวิตและคุณธรรมจริยธรรม
5. ทักษะทางการวิจัย

6. ทักษะการบูรณาการความรู้สู่ท้องถิ่น และตัวบ่งชี้พัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ดังนี้ 1) กิจกรรมตัวบ่งชี้คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาด้านการเป็นบุคคลที่มีทักษะทางปัญญาและการคิด 2) กิจกรรมตัวบ่งชี้คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาด้านการเป็นบุคคลที่มีทักษะทางภาษาและการสื่อสาร 3) กิจกรรมตัวบ่งชี้คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาด้านการเป็นบุคคลที่มีทักษะทางเทคโนโลยีและสารสนเทศ 4) กิจกรรมตัวบ่งชี้คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาด้านการเป็นบุคคลที่มีทักษะทางการดำเนินชีวิตและคุณธรรม 5) กิจกรรมตัวบ่งชี้คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาด้านการเป็นบุคคลที่มีทักษะทางการวิจัย 6) กิจกรรมตัวบ่งชี้คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาด้านการเป็นบุคคลที่มีทักษะการบูรณาการความรู้สู่ท้องถิ่น

คำสำคัญ : องค์ประกอบ กิจกรรมบ่งชี้ พัฒนา คุณลักษณะที่พึงประสงค์

¹การติดต่อและการร้องขอบทความนี้ กรุณาส่งถึง นางลักษณ์ ใจฉลาด มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม E-mail: dr.nongluck@gmail.com

DOI: 10.14456/edupsu.2020.12

COMPONENTS AND INDICATOR ACTIVITIES FOR DEVELOPING DESIRABLE CHARACTERISTICS IN STUDENTS AT PIBULSONGKRAM RAJABHAT UNIVERSITY

Nongluck Jaichalad¹

Pibulsongkram Rajabhat University

Somsri Thasuta

Pibulsongkram Rajabhat University

Aree Koompet

Pibulsongkram Rajabhat University

Jesadaporn Soijom

Pibulsongkram Rajabhat University

Chayanit Sasiwimol

Pibulsongkram Rajabhat University

Wipha Thongburi

Pibulsongkram Rajabhat University

Sumruay Sarathee

Pibulsongkram Rajabhat University

Auayporn Damrimungkit

Pibulsongkram Rajabhat University

Received: 26 March 2019 Revised: 11 June 2019 Accepted: 18 June 2019

Research Article

The present study aimed to study the components of the development of desirable characteristics in students at Pibulsongkram Rajabhat University and to examine the indicator activities of the development. The sample, selected via purposive sampling, was of two parts, the first part consisting of 12 top-level and faculty-level administrators and the second part consisting of 6 top-level and faculty-level administrators. The research instruments were a data recording form, a questionnaire, and an interview form. A content analysis was applied, using means and standard deviations.

The findings revealed that

1. Cognitive and thinking skills.
2. Language and communication skills.
3. Technology and information skills.
4. Living and ethics skills.
5. Research skills.

6. Ability to integrate knowledge to localities. The 6 indicators of the development of desirable characteristics included 1) indicator activities showing a person being able to apply cognitive and thinking skills, 2) indicator activities showing a person being able to apply language and communication skills, 3) indicator activities showing a person being able to apply technology and information skills, 4) indicator activities showing a person being able to apply living and ethics skills, 5) indicator activities showing a person being able to apply research skills, and 6) indicator activities showing a person being able to integrate knowledge localities.

Keywords: Components, Indicator Activities, Development, Desirable Characteristics.

¹Correspondence concerning this article and requests for reprints should be addressed to Nongluck Jaichalad

E-mail: dr.nongluck@gmail.com

บทนำ

ในปัจจุบันสังคมไทย ได้รับผลกระทบจากกระแสโลกาภิวัตน์ ซึ่งนำมาสู่ความเป็นสังคมแห่งนักบริโภค และสังคมวัตถุนิยม จากการรับค่านิยม วัฒนธรรม ประเพณี ของต่างชาติที่ถาโถมผ่านสื่อต่าง ๆ เข้ามาอย่างมากมาย ทั้งข่าวสารมักมุ่งเน้นนำเสนอภาพและเหตุการณ์ในด้านลบเพื่อกระตุ้น ให้ผู้รับรู้สิ่งต่าง ๆ ที่จะเป็นไปในอนาคต ขาดการรับรู้ข้อมูลและแบบอย่างที่ดีงาม ทำให้ซึมซับลอกเลียนแบบวิธีคิดไปโดยไม่รู้ตัว ในขณะที่เยาวชนที่มีความประพฤติดีและทำกิจกรรม ต่าง ๆ ที่ดีให้กับสังคม กลับขาดพื้นที่และโอกาสที่จะได้แสดงตนเป็นแบบอย่างหรือได้รับการยกย่องส่งเสริมเท่าที่ควร สังคมไทยจึงกำลังเผชิญกับปัญหาความเสื่อมทางคุณธรรมและจริยธรรมเป็นอย่างมาก (ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม, 2550)

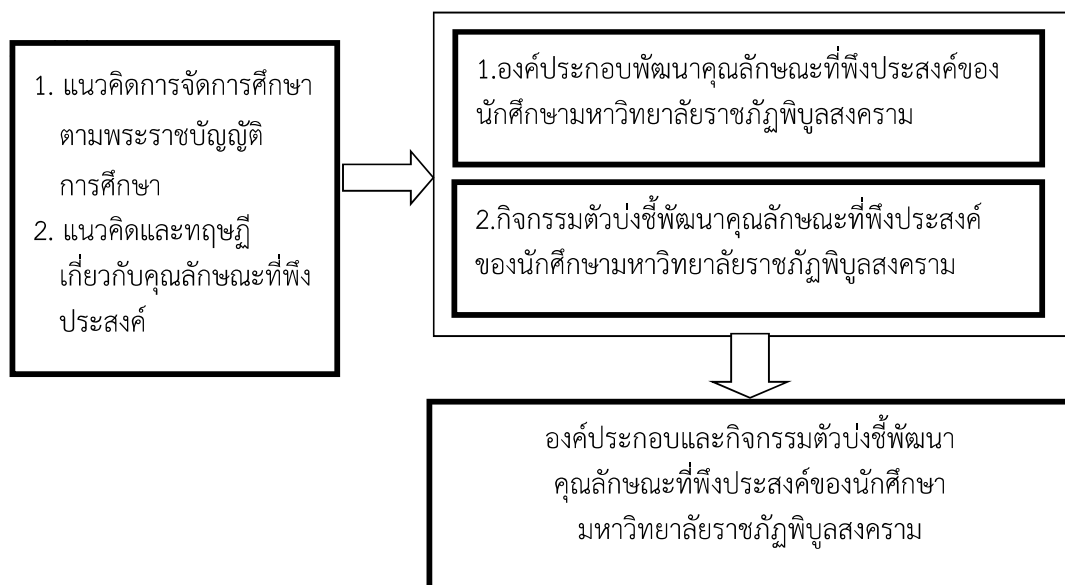
เมื่อสังคมไทยในปัจจุบันได้เปลี่ยนแปลงไปตามกระแสเทคโนโลยีสมัยใหม่ และทำให้เด็กและเยาวชนไทยมีค่านิยมที่แตกต่างไปจากเดิม โดยเน้นทางวัตถุมากกว่าการพัฒนาจิตใจ ก่อให้เกิดพฤติกรรมก้าวร้าว การแสดงออกที่ผิดศีลธรรม การเห็นผิดเป็นชอบและอื่น ๆ อันเป็นเหตุให้เกิดความเสื่อมถอยทางศีลธรรม เกิดปัญหาสังคมที่หลายฝ่ายต่างเร่งแก้ไข เพื่อให้สังคมเกิดความสงบสุข เป็นสังคมที่มีคุณภาพ มุ่งพัฒนาคนให้เป็นคนดี มีคุณธรรมจริยธรรม ซื่อสัตย์สุจริต รักความสามัคคี มีความเข้มแข็งทางวัฒนธรรม และมีระบบคุ้มครองทางสังคมที่ดี โดยต่างหวังว่าการศึกษาจะเป็นกระบวนการช่วยสร้างคนให้บรรลุผลตามเป้าหมายที่วางไว้ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2550) และจาก ปัญหาความเสื่อมโทรมทางคุณธรรมจริยธรรมของสังคมไทยในปัจจุบัน จะเป็นปัญหาอย่างยิ่งต่อการพัฒนานักศึกษาในอนาคต (สำเนา ขจรศิลป์, 2543) นักศึกษามีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมและผิดระเบียบของมหาวิทยาลัยที่พบบ่อย ๆ ในช่วง 2 – 3 ปี ที่ผ่านมา ได้แก่ การแต่งกายผิดระเบียบ การเข้าหอพักอยู่ด้วยกันเป็นคู่ ๆ การตั้งครุฑระหว่างเรียน การทำแท้ง การขโมยทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย และแพร่ภาพทางโทรศัพท์มือถือ การพูดจาไม่สุภาพ ไม่มีสัมมาคารวะ การใช้เงินกู้ยืมเพื่อความบันเทิงมากขึ้น และพบว่า มีนักศึกษาจำนวนหนึ่งที่ไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขของมหาวิทยาลัย เช่น การไม่ลงทะเบียนเรียน การลงทะเบียนล่าช้ากว่าเวลาที่กำหนด การไม่ส่งงานตามที่อาจารย์มอบหมายซึ่งส่งผลให้ขาดคุณสมบัติ และต้องพ้นสภาพนักศึกษาในที่สุด (อมรวิรัช นาคทรพร, 2549)

ดังนั้น ผู้วิจัยในฐานะที่ปฏิบัติงานในด้านจัดการเรียนการสอน จึงสนใจที่จะทำการศึกษาองค์ประกอบ และตัวบ่งชี้พัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม เพื่อนำเสนอผู้บริหารมหาวิทยาลัยใช้เป็นทิศทางในการขับเคลื่อนการพัฒนานักศึกษาให้เป็นรูปธรรมยิ่งขึ้น และใช้เป็นแนวทางการวางแผนการกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนานักศึกษา และพฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรมและวิชาชีพสำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามให้สอดคล้องกับนโยบายประเทศ นโยบายของมหาวิทยาลัย และสอดคล้องกับความต้องการของสังคมและนำไปสู่การเป็นบัณฑิตที่พึงประสงค์ของประเทศ

วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาองค์ประกอบพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
- 2) เพื่อศึกษาตัวบ่งชี้พัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษารอบองค์ประกอบและกิจกรรมบ่งชี้พัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม โดยมีขั้นตอนการวิจัย 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

1.1 การศึกษารวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับองค์ประกอบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม โดยการศึกษาเอกสาร แหล่งข้อมูล ได้แก่ เอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ แนวคิดเกี่ยวกับมาตรฐานการศึกษา ระเบียบ และกฎหมาย และตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ กรอบแนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

1.2 การศึกษาประกอบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม โดยการสัมภาษณ์ กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ คณบดีและคณบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา สังกัดมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม จำนวน 12 คน ได้มาโดยการคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ประเด็นแนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

1.3 การสังเคราะห์องค์ประกอบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามโดยดำเนินการสังเคราะห์องค์ประกอบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม โดยการนำข้อมูลที่ได้อ่านจากขั้นตอนที่ 1.1 และ 1.2 มาสังเคราะห์เพื่อสรุปเป็นกรอบขององค์ประกอบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ตัวแปรที่ศึกษา คือ องค์ประกอบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษากิจกรรมตัวบ่งชี้พัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

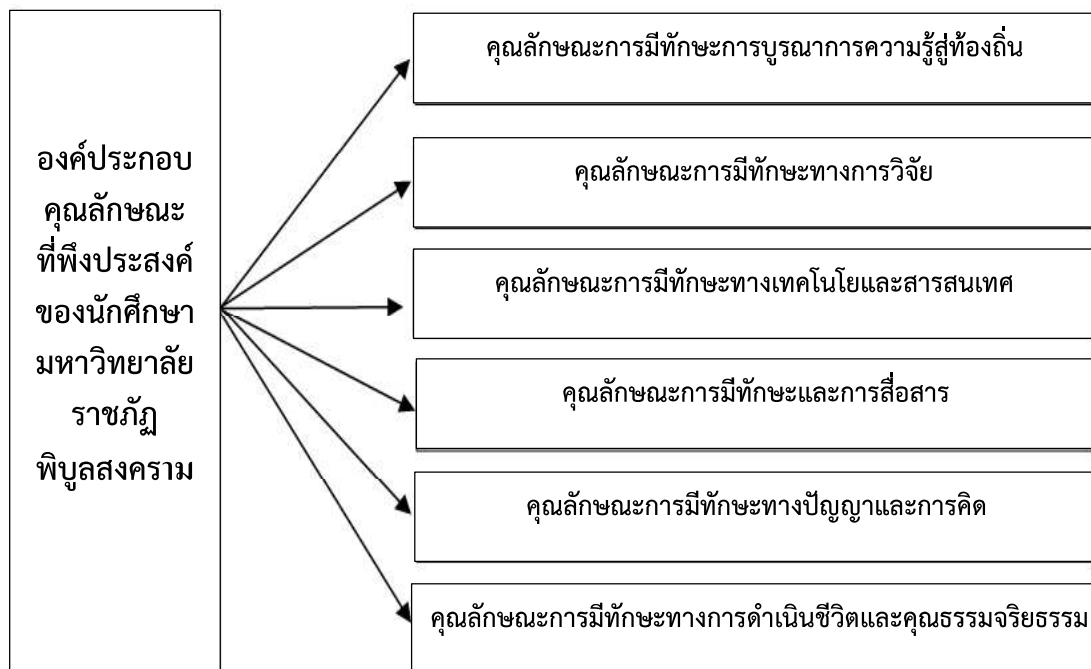
2.1 ดำเนินการศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อองค์ประกอบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม โดยนำผลจากการวิจัยในขั้นตอนที่ 1 คือ องค์ประกอบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ดำเนินการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ได้แก่ รองคณบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา สังกัดมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม จำนวน 6 คน ได้มาโดยการคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ความคิดเห็นที่มีต่อองค์ประกอบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

2.2 ดำเนินการศึกษากิจกรรมบ่งชี้พัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม โดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ได้แก่ รองคณบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา สังกัดมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม จำนวน 6 คน ได้มาโดยการคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ กิจกรรมบ่งชี้พัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาองค์ประกอบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

ผลการสังเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับองค์ประกอบของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม พบว่า มีองค์ประกอบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม พบว่า มี 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ทักษะทางปัญญาและการคิด 2) ทักษะทางภาษาและการสื่อสาร 3) ทักษะทางเทคโนโลยีและสารสนเทศ 4) ทักษะทางการดำเนินชีวิตและคุณธรรมจริยธรรม 5) ทักษะทางการวิจัย 6) ทักษะการบูรณาการความรู้สู่ท้องถิ่น

ภาพ 6 คุณลักษณะที่พึงประสงค์เพื่อการเปลี่ยนแปลงที่ยิ่งใหญ่ (Big Six Desirable Characteristics)

ตอนที่ 2 ผลการศึกษากิจกรรมตัวบ่งชี้พัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

ผลการศึกษากิจกรรมตัวบ่งชี้พัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม มีรายละเอียดดังนี้

1. กิจกรรมตัวบ่งชี้พัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาด้านการเป็นบุคคลที่มีทักษะทางปัญญาและการคิด
 1. กิจกรรมที่ส่งเสริมกระบวนการคิด เช่น กีฬาเปตอง หมากรุก หมากล้อม
 2. กิจกรรมอบรมผ่านสื่อออนไลน์เพื่อการเรียนรู้ การคิดวิเคราะห์ เกิดทักษะทางปัญญา มีเหตุมีผล
 3. กิจกรรมเข้าค่ายพัฒนาท้องถิ่น เช่น ค่ายผู้นำที่ช่วยส่งเสริมทักษะการคิด
 4. กิจกรรมส่งเสริมให้ทดลองคิดจัดกิจกรรมโครงการทางด้านการพัฒนาทักษะทางปัญญาของนักศึกษาด้วยตนเอง
2. ตัวบ่งชี้พัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาด้านการเป็นบุคคลที่มีทักษะทางภาษาและการสื่อสาร
 1. กิจกรรมอบรมพัฒนาการใช้ภาษาไทยที่ถูกต้อง
 2. กิจกรรมอบรมพัฒนาการใช้ภาษาต่างประเทศที่ถูกต้อง
 3. กิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดแทรกเรื่องการใช้ภาษาที่ถูกต้องอย่างต่อเนื่อง
 4. กิจกรรมปลูกฝังให้เกิดความตระหนักถึงความสำคัญในการใช้ภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ
3. ตัวบ่งชี้พัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาด้านการเป็นบุคคลที่มีทักษะทางเทคโนโลยีและสารสนเทศ
 1. กิจกรรมการอบรมเชิงปฏิบัติการในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
 2. กิจกรรมการอบรมเชิงปฏิบัติการส่งเสริมการสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต
 3. จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้การใช้เทคโนโลยีที่ถูกต้องด้วยตนเอง
 4. จัดห้องบริการสารสนเทศให้สามารถเข้าถึงได้ง่ายมากขึ้น
4. ตัวบ่งชี้พัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาด้านการเป็นบุคคลที่มีทักษะทางการดำเนินชีวิตและคุณธรรม
 1. กิจกรรมส่งเสริมการเข้าวัด ฟังเทศน์ นั่งสมาธิ และกิจกรรมส่งเสริมจิตอาสา
 2. กิจกรรมสืบสานประเพณีวัฒนธรรม เช่น การสวมผ้าไทยมาเรียน อาทิตย์ละ 1 วัน ทำบุญตักบาตรในวันสำคัญทางศาสนา
 3. กิจกรรมส่งเสริมจิตอาสา จิตสาธารณะ
 4. กิจกรรมส่งเสริมค่ายการปฏิบัติธรรมในศาสนสถาน
 5. กิจกรรมปลูกฝังส่งเสริมความตระหนักถึงการปฏิบัติในคุณงามความดี
5. ตัวบ่งชี้พัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาด้านการเป็นบุคคลที่มีทักษะทางการวิจัย
 1. กิจกรรมสอดแทรกในการจัดการเรียนการสอนให้ทดลอง ลงมือทำวิจัยด้วยตนเอง
 2. กิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการเพิ่มพูนความรู้ด้านวิจัยในชั้นเรียน
 3. กิจกรรมส่งเสริมการทำวิจัยขนาดเล็กในพื้นที่ชุมชนท้องถิ่น

4. กิจกรรมสนับสนุนทุนวิจัยร่วมกับชุมชนท้องถิ่น
5. กิจกรรมเผยแพร่ชิ้นข้อมูลผลงานวิจัยในชั้นเรียนสู่สถานศึกษา
6. กิจกรรมเผยแพร่ชิ้นข้อมูลผลงานวิจัยในชุมชนสู่ชุมชนท้องถิ่น

6) ตัวบ่งชี้พัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาด้านการเป็นบุคคลที่มีทักษะการบูรณาการความรู้สู่ท้องถิ่น

1. กิจกรรมส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชนท้องถิ่น
 2. กิจกรรมส่งเสริมการถ่ายทอดวิธีการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและสู่ชุมชนท้องถิ่น
 3. กิจกรรมสืบสานวัฒนธรรมประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนท้องถิ่น
 4. กิจกรรมส่งเสริมการถ่ายทอดวัฒนธรรมประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่นมาถ่ายทอดสู่ชุมชนและท้องถิ่น
 5. กิจกรรมส่งเสริมการฝึกปฏิบัติที่สอดคล้องกับวิชาชีพของตน เช่น การทำบัญชีครัวเรือน ระบบเศรษฐกิจพอเพียง
 6. กิจกรรมส่งเสริมทักษะการบูรณาการความรู้ทางวิชาการสู่ชุมชนท้องถิ่น
 7. กิจกรรมการศึกษาดูงานในชุมชนท้องถิ่นต้นแบบเพื่อนำความรู้มาใช้ในการชีวิตประจำวัน
 8. กิจกรรมส่งเสริมการนำวัฒนธรรมประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่นมาบูรณาการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา
-

อภิปรายผลการวิจัย

ตอนที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

ผลการสังเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับองค์ประกอบของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ซึ่งผลการศึกษาค้นคว้าองค์ประกอบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม พบว่า มี 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ทักษะทางปัญญาและการคิด 2) ทักษะทางภาษาและการสื่อสาร 3) ทักษะทางเทคโนโลยีและสารสนเทศ 4) ทักษะทางการดำเนินชีวิตและคุณธรรมจริยธรรม 5) ทักษะทางการวิจัย 6) ทักษะการบูรณาการความรู้สู่ท้องถิ่น โดยจะขออภิปรายผลพอสังเขปดังนี้

1) ทักษะทางปัญญาและการคิด อาจเป็นเพราะว่า นักศึกษาควรต้องมีความรอบรู้อย่างกว้างขวางในศาสตร์ที่เป็นพื้นฐานของชีวิตและวิชาชีพ เป็นผู้ใฝ่รู้ สามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง สามารถคิด วิเคราะห์ แก้ไขปัญหาและตัดสินใจอย่างมี หลักการและเหตุผล มีวิสัยทัศน์ ความคิดสร้างสรรค์ นำความรู้มาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน จากการดำรงชีวิตอยู่ได้ในสังคมอย่างมีความสุขและประสบความสำเร็จนั้นจำเป็นต้องมีความรอบรู้ และสามารถ คิด วิเคราะห์ แก้ไขปัญหาได้อย่างมีหลักการและเหตุผล ไม่ถูกกระแสการเปลี่ยนแปลงเปลี่ยนแปลงความคิดไปได้โดยง่าย โดยมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ นำความรู้มาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน และสอดคล้องกับ กฤษณี ปทุมชัย (2548) ได้กล่าวโดยสรุปว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของมหาวิทยาลัยขอนแก่น มี 12 ประการ โดยลำดับคุณสมบัติที่เห็นว่าสำคัญอันดับที่หนึ่งคือ มีความรู้ความสามารถในการคิด วิเคราะห์ ทางวิชาการอย่างมีเหตุผล และอันดับที่ห้า คือ มีวิจญาณและความสามารถในการแก้ปัญหา และเกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2546) ได้สรุปไว้ว่าคุณลักษณะของคนไทยที่พึงประสงค์ในสองทศวรรษหน้านั้น สรุปได้ 5 มิติ โดยมีมิติด้านความรู้ คือเป็นผู้ที่สามารถรู้ลึกในแก่นสาระของวิชา สามารถรู้รอบตัวในเชิงสหวิทยาการ และเป็นผู้ที่สามารถรู้ได้ไกลโดยสามารถคาดการณ์เกี่ยวกับอนาคตที่จะมาถึงได้

2) ทักษะทางภาษาและการสื่อสาร อาจเป็นเพราะว่า นักศึกษาควรต้องมีความรู้และทักษะการใช้ภาษาไทย ภาษาต่างประเทศ ในการสื่อสารกับผู้อื่นได้ สามารถสื่อสารและถ่ายทอดความรู้ความชำนาญในสาขาวิชาที่ศึกษา ซึ่งการอยู่ร่วมกันในสังคมจำเป็นต้องมีการติดต่อสื่อสารและทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน เป็นเครื่องมือถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจซึ่งกันและกันในสังคม ทักษะทางภาษาและการสื่อสารจึงเป็นประตูที่จะนำไปสู่โอกาสในทุก ๆ ด้าน และสอดคล้องกับ สมหมาย ปาริจฉัตต์ (2553) ได้สรุปผลการประชุมเครือข่ายปฏิรูปการศึกษา เรื่องการบริหารจัดการใหม่ เงื่อนไขความสำเร็จปฏิรูปรอบ 2 ทีมมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต เมื่อวันที่ 28 ตุลาคม 2553 ซึ่งได้นำความคิดเห็นของกอบกาญจน์ วัฒนวรางกูร ประธานคณะกรรมการบริษัท โตชิบาประเทศไทย ประธานที่ปรึกษาโรงเรียนนานาชาติแอสโรวินเตอร์เนชั่นแนลสคูล ว่า คุณภาพของคนที่เป็นที่ควรได้รับการพัฒนาได้แก่ ภาษาอังกฤษสำคัญมาก คือใครจะมาลงทุนหรืออะไรก็แล้วแต่ต้องมีภาษากลาง ภาษาที่ 2 จำเป็นอย่างยิ่ง และเกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2546) สรุปไว้ว่าคุณลักษณะของคนไทยที่พึงประสงค์ในสองทศวรรษหน้านั้น สรุปได้ 5 มิติ โดยมีมิติด้านทักษะความสามารถ คือเป็นผู้ที่มีทักษะในด้านการคิด ทักษะในการสื่อสาร ทักษะภาษาต่างประเทศ รวมทั้งทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ทักษะทางสังคม ทักษะการอาชีพ ทักษะทางสุนทรีย์ และทักษะการจัดการที่ดี

3) ทักษะทางเทคโนโลยีและสารสนเทศ อาจเป็นเพราะว่า นักศึกษาควรต้องมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ ก้าวทันต่อเทคโนโลยีสมัยใหม่ในการประกอบอาชีพ มีความฉลาดรู้เท่าทันเหตุการณ์ของโลกเทคโนโลยีสมัยใหม่ มีทักษะการใช้ระบบเครือข่ายและเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย มีทักษะการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของตน สังคมและประเทศชาติ ซึ่งในปัจจุบันเทคโนโลยีสารสนเทศมีบทบาทในการดำรงชีวิตของทุกคน ทั้งด้านการสื่อสาร การทำงาน การพาณิชย์ การศึกษา ฯลฯ จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ มีความฉลาดรู้เท่าทันเหตุการณ์ของโลกเทคโนโลยี ก้าวทันต่อเทคโนโลยีสมัยใหม่ สามารถนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตได้ และสอดคล้องกับ เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2546) สรุปไว้ว่าคุณลักษณะของคนไทยที่พึงประสงค์ในสองทศวรรษหน้านั้น สรุปได้ 5 มิติ โดยมีมิติด้านทักษะความสามารถ คือเป็นผู้ที่มีทักษะในด้านการคิด ทักษะในการสื่อสาร ทักษะภาษาต่างประเทศ รวมทั้งทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ทักษะทางสังคม ทักษะการอาชีพ ทักษะทางสุนทรีย์ และทักษะการจัดการที่ดี และคณะกรรมการการศึกษา สภาผู้แทนราษฎรชุดที่ 23 (2553) ได้รายงานสรุปสัมมนาเรื่องทศวรรษที่สองของการปฏิรูปการศึกษา ในประเด็นปัญหาและทางออก พบว่าคุณลักษณะของผู้เรียนในยุคปฏิรูปการศึกษา ควรมีความสามารถด้านการใช้เทคโนโลยี สามารถหาความรู้ได้จากสื่อ เทคโนโลยีต่าง ๆ ได้อย่างหลากหลายและเหมาะสม

4) ทักษะทางการดำเนินชีวิตและคุณธรรมจริยธรรม อาจเป็นเพราะว่า นักศึกษาควรต้องมีความรู้ ความเข้าใจและรู้จักเลือกใช้ชีวิตอย่างถูกวิธีและปลอดภัยไม่เสี่ยงต่อโรคภัยและยาเสพติด มีบุคลิกภาพที่ดี มีความสุภาพเรียบร้อย มีวินัยและมีภาวะความเป็นผู้นำ มีทักษะในการบริหารจัดการ มีทักษะในการแก้ปัญหา มีคุณธรรม จริยธรรม ขยัน ซื่อสัตย์ อุตุน และมีทักษะในวิชาชีพ รู้จักแบ่งปัน ช่วยเหลือผู้อื่น มีจิตสำนึกต่อหน้าที่ของตนเองและส่วนรวม มีความเป็นประชาธิปไตย สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข มุ่งทำความดีที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชน สังคม และประเทศชาติ เนื่องจากคุณธรรมจริยธรรมเป็นรากฐานสำคัญในการดำเนินชีวิตเพราะการมีความรู้ ความเข้าใจและรู้จักเลือกใช้ชีวิตอย่างถูกวิธีและปลอดภัย มีวินัย ขยัน ซื่อสัตย์ อุตุน รู้จักแบ่งปัน ช่วยเหลือผู้อื่น โดยมีจิตสำนึกต่อหน้าที่ของตนเองและส่วนรวม เป็นสิ่งที่จะทำให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และสอดคล้องกับ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) (อังกะ ใน พรสันต์ เลิศวิทย์วิวัฒน์, 2550) ได้กำหนดตัวบ่งชี้สมรรถนะสำคัญอันเป็นคุณสมบัติของนักศึกษาไว้ 3 ด้านที่สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ

พ.ศ.2542 ดังนี้ 1) ความรู้ความสามารถทางวิชาการตามลักษณะงานในสาขานั้น ๆ 2) ความรู้ความสามารถพื้นฐานที่ส่งผลต่อการทำงาน 3) คุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ เช่น ความซื่อสัตย์ อดทน การตรงต่อเวลา กฎ กติกา (2548) ได้กล่าวโดยสรุปว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของมหาวิทยาลัยขอนแก่นมี 12 ประการ โดยลำดับคุณสมบัติที่เห็นว่าสำคัญอันดับที่สอง คือ มีจริยธรรม คุณธรรม และความซื่อสัตย์ในวิชาชีพ อันดับที่สาม คือ มีความรับผิดชอบต่อสังคมและปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี และไพฑูริย์ สันติารัตน์ และคณะ (2546) ได้ศึกษากรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พบว่าคุณลักษณะบัณฑิตในด้านคุณธรรมจริยธรรมพื้นฐาน (Common Ethic) ได้แก่ รู้จักตนเองและมั่นคงมีวินัยในตนเอง มีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์ และมีจรรยาบรรณในวิชาชีพ เป็นไทย มีสุนทรียารมณ์ เห็นคุณค่าสิ่งแวดล้อม รู้จักเพียงพอ ด้านคุณธรรมจริยธรรมก้าวหน้า (Advance Ethic) ได้แก่ เป็นแบบอย่างที่ดีแก่บุคคลอื่น ด้านคุณธรรมจริยธรรมเชิงรุก (Aggressive Ethic) ได้แก่ ชักจูงชักนำคนอื่นให้เกิดความตระหนักต่อปัญหา และด้านคุณธรรมจริยธรรมก้าวหน้า (Advance Ethic) ได้แก่ มีอุดมการณ์ เสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม

5) ทักษะทางการวิจัย อาจเป็นเพราะว่า นักศึกษาควรต้องมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการวิจัย การหาปัญหาการวิจัย การกำหนดขอบเขตการวิจัย การสืบค้นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย การกำหนดวิธีการดำเนินการวิจัย การวิเคราะห์ สังเคราะห์ สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผลการวิจัย รวมถึงการนำเสนอและเผยแพร่ผลการวิจัยในวิชาชีพตามศาสตร์ของตนเอง ดังนั้น การมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการวิจัย ผลการวิจัยในวิชาชีพตามศาสตร์ของตนเอง เป็นพื้นฐานที่จะนำไปสู่การแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเหตุผล และสอดคล้องกับ ไพฑูริย์ สันติารัตน์ และคณะ (2546) ได้ศึกษากรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พบว่าคุณลักษณะบัณฑิตในด้านปฏิบัติได้ก้าวหน้า (Advance Skill) ได้แก่ ปรับตัวและมุ่งมั่น ปรับปรุงและพัฒนางาน แสวงหาวิธีการใหม่ ๆ วิจัยสิ่งที่ซับซ้อน และด้านปฏิบัติได้เชิงรุก (Aggressive Skill) ได้แก่ มีนวัตกรรม เป็นผู้ประกอบการสามารถสร้างงานใหม่ ทำได้ด้วยตนเอง

6) ทักษะการบูรณาการความรู้สู่ท้องถิ่น อาจเป็นเพราะว่า นักศึกษาควรต้องมีความรักและห่วงแหน สืบสาน เผยแพร่ ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น มีความรู้ความเข้าใจและสำนึกในคุณค่าของท้องถิ่น มีความรักในท้องถิ่น และมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ประยุกต์ความรู้ไปพัฒนาท้องถิ่นของตนเองได้ เพราะศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นสิ่งที่แสดงถึงเอกลักษณ์ สิ่งที่ดีงาม ความเป็นมาของท้องถิ่นนั้นๆ ควรค่าแก่การอนุรักษ์ สืบสาน เผยแพร่ และประยุกต์ความรู้ไปพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง และสอดคล้องกับ ศักดิ์ชัย นิรัญทวี (2548) สรุปไว้ว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของความเป็นพลเมืองดีของเยาวชนไทย ด้านความคิดเห็นหรือ เจตคติ คือ มีเจตคติที่ดีต่อการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง การอยู่ร่วมกันอย่างเอื้ออาทร เห็นคุณค่าของวัฒนธรรมไทย วิถีชีวิต ค่านิยมอย่างไทย ผดุงความเป็นชาติร่วมกับผู้อื่น และสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2554) ได้กำหนดวัตถุประสงค์ในการสร้างหรือผลิตบัณฑิตให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ให้มีความตระหนักในคุณค่า ทรัพยากร ศิลปะและวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น

ตอนที่ 2 การศึกษากิจกรรมตัวบ่งชี้พัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

หลังจากที่ดำเนินการวิจัยขั้นตอนที่ 1 ผู้วิจัยได้องค์ประกอบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม แล้วนำองค์ประกอบดังกล่าวมาดำเนินการศึกษากิจกรรมตัวบ่งชี้พัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม โดยจะขออภิปรายผลพหุสัจจะดังนี้

1) กิจกรรมตัวบ่งชี้พัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาด้านการเป็นบุคคลที่มีทักษะทางปัญญาและการคิด ประกอบด้วย กิจกรรมที่ส่งเสริมกระบวนการคิด เช่น กีฬาเปตอง หมากรุก หมากรุก หมากล้อม กิจกรรม

อบรมผ่านสื่อออนไลน์เพื่อการเรียนรู้ การคิดวิเคราะห์ เกิดทักษะทางปัญญา มีเหตุผล กิจกรรมเข้าค่ายพัฒนาท้องถิ่น เช่น ค่ายผู้นำที่ช่วยส่งเสริมทักษะการคิด กิจกรรมส่งเสริมให้ทดลองคิดจัดกิจกรรมโครงการทางด้านการพัฒนาทักษะทางปัญญาของนักศึกษาด้วยตนเอง อาจเนื่องมาจาก การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมกระบวนการคิดจะส่งเสริมให้นักศึกษาเป็นผู้มีความรอบรู้ และสามารถคิด วิเคราะห์ แก้ไขปัญหาได้อย่างมีหลักการและเหตุผล มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ นำความรู้มาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ ไม่ถูกกระแสการเปลี่ยนแปลงเปลี่ยนแปลงความคิดไปได้โดยง่าย และสอดคล้องกับ สุธรรม อารีกุล และคณะ (2540) ได้ศึกษาปัญหาที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพบัณฑิต พบปัญหาทางด้านความรู้ความสามารถทางด้านวิชาการ เช่น ขาดความสามารถในการประยุกต์วิชาการสู่สภาพความเป็นจริงของสังคม ขาดการสร้างสรรค์ในทางวิชาการ แสดงออกถึงความไม่เท่าทันในวิทยาการใหม่ ๆ ในศาสตร์สาขานั้น ๆ และปัญหาด้านการขาดความสามารถในเชิงการคิดวิเคราะห์และการคิดในเชิงบูรณาการการมองประเด็นปัญหา ตลอดจนวิธีการแก้ไขปัญหา มักจะมีความคิดแบบแยกส่วน และเกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2546) สรุปไว้ว่าคุณลักษณะของคนไทยที่พึงประสงค์ในสองทศวรรษหน้านั้น มีมิติด้านความรู้ คือเป็นผู้ที่สามารถรู้สึกในแก่นสาระของวิชา สามารถรู้รอบตัวในเชิงสหวิทยาการ และเป็นผู้ที่สามารถรู้ได้ไกลโดยสามารถคาดการณ์เกี่ยวกับอนาคตที่จะมาถึงได้

2) กิจกรรมตัวบ่งชี้พัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาด้านการเป็นบุคคลที่มีทักษะทางภาษาและการสื่อสาร ประกอบด้วย กิจกรรมอบรมพัฒนาการใช้ภาษาไทยที่ถูกต้อง กิจกรรมอบรมพัฒนาการใช้ภาษาต่างประเทศที่ถูกต้อง กิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดแทรกเรื่องการใช้ภาษาที่ถูกต้องอย่างต่อเนื่อง กิจกรรมปลูกฝังให้เกิดความตระหนักถึงความสำคัญในการใช้ภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ อาจเนื่องมาจากการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะทางภาษาและการสื่อสารจะส่งเสริมให้นักศึกษาสามารถติดต่อสื่อสารทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน ถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจซึ่งกันและกันในสังคมได้ และสอดคล้องกับ เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2546) สรุปไว้ว่าคุณลักษณะของคนไทยที่พึงประสงค์ในสองทศวรรษหน้านั้น สรุปได้ 5 มิติ โดยมีมิติด้านทักษะความสามารถ คือเป็นผู้ที่มีทักษะในด้านการคิด ทักษะในการสื่อสาร ทักษะภาษาต่างประเทศ รวมทั้งทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ทักษะทางสังคม ทักษะการอาชีพ ทักษะทางสุนทรียะ และทักษะการจัดการที่ดี ศิริวรรณ สิริพุทธิวรรณ (2547) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ คุณลักษณะของบัณฑิตที่มีผลต่อการจ้างงานของบัณฑิตมหาวิทยาลัยทักษิณผลการศึกษาพบว่า นายจ้าง/ผู้ประกอบการ/ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจต่อบัณฑิตของมหาวิทยาลัยทักษิณน้อยที่สุด ได้แก่ ความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศ ทั้งภาษาอังกฤษและภาษาอื่น ๆ ความสามารถในการวางแผนการทำงานความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และความสามารถในการทำงานเป็นทีม สุธรรม อารีกุล และคณะ (2540) ได้ศึกษาปัญหาที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพบัณฑิต พบว่า ปัญหาเกี่ยวกับความสามารถทางภาษา ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ ในส่วนของภาษาไทย พบว่า การสื่อสารข้อความทางการเขียนเพื่อให้เกิดความเข้าใจอยู่ในระดับไม่น่าพอใจ ในส่วนของภาษาอังกฤษ พบว่าการพูดเพื่อสื่อสารข้อความอยู่ในระดับอ่อน บัณฑิตที่สามารถใช้ภาษาอังกฤษได้ดีมีไม่มากนัก

3) กิจกรรมตัวบ่งชี้พัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาด้านการเป็นบุคคลที่มีทักษะทางเทคโนโลยีและสารสนเทศ ประกอบด้วย กิจกรรมการอบรมเชิงปฏิบัติการในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ กิจกรรมการอบรมเชิงปฏิบัติการส่งเสริมการสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้การใช้เทคโนโลยีที่ถูกต้องด้วยตนเอง จัดห้องบริการสารสนเทศให้สามารถเข้าถึงได้ง่ายมากขึ้น อาจเนื่องมาจากการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักศึกษามีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ รู้เท่าทันเหตุการณ์ของโลกเทคโนโลยี ก้าวทันต่อเทคโนโลยีสมัยใหม่ สามารถนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันและพัฒนาคุณภาพชีวิตได้นั้น เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งในยุคปัจจุบันที่เทคโนโลยีสารสนเทศมีบทบาทสำคัญ

ในการดำรงชีวิตของทุกคน ทั้งด้านการสื่อสาร การทำงาน การพาณิชย์ การศึกษา ฯลฯ และสอดคล้องกับ สุธรรม อารีกุล และคณะ (2540) ได้ศึกษาปัญหาที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพบัณฑิต พบปัญหาในการขาดการเรียนรู้การใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2546) สรุปไว้ว่าคุณลักษณะของคนไทยที่พึงประสงค์ในสองทศวรรษหน้านั้น ด้านทักษะความสามารถ คือเป็นผู้ที่มีทักษะในการคิด ทักษะในการสื่อสาร ทักษะภาษาต่างประเทศ รวมทั้งทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ทักษะทางสังคม ทักษะการอาชีพ ทักษะทางสุนทรีย์ และทักษะการจัดการที่ดี และคณะกรรมการการศึกษา และสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ 23 (2553) ได้รายงานสรุปสัมมนาเรื่องทศวรรษที่สองของการปฏิรูปการศึกษาในประเด็นปัญหาและทางออก พบว่าคุณลักษณะของผู้เรียนในยุคปฏิรูปการศึกษา ควรมีความสามารถด้านการใช้เทคโนโลยี สามารถหาความรู้ได้จากสื่อ เทคโนโลยีต่าง ๆ ได้อย่างหลากหลายและเหมาะสม

4) กิจกรรมตัวบ่งชี้พัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาด้านการเป็นบุคคลที่มีทักษะทางการดำเนินชีวิตและคุณธรรม ประกอบด้วย กิจกรรมส่งเสริมการเข้าวัด ฟังเทศน์ นั่งสมาธิ และกิจกรรมส่งเสริมจิตอาสา กิจกรรมสืบสานประเพณีวัฒนธรรม เช่น การสวมผ้าไทยมาเรียน ทำบุญตักบาตรในวันสำคัญทางศาสนา กิจกรรมส่งเสริมจิตอาสา จิตสาธารณะ กิจกรรมส่งเสริมค่ายการปฏิบัติธรรมในศาสนสถาน กิจกรรมปลูกฝังส่งเสริมความตระหนักถึงการปฏิบัติในคุณงามความดี อาจเนื่องมาจาก การจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมเป็นสิ่งที่ส่งเสริมให้นักศึกษาสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข เพราะคุณธรรมจริยธรรมเป็นรากฐานสำคัญในการดำเนินชีวิตทำให้มีความรู้ ความเข้าใจและรู้จักเลือกใช้ชีวิตอย่างถูกวิธีและปลอดภัย และสอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2548) ได้ให้ความหมายคุณลักษณะอันพึงประสงค์ว่าหมายถึง ลักษณะที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน อันเป็นคุณลักษณะที่สังคมต้องการในด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม จิตสำนึก สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ทั้งในฐานะพลเมืองไทยและพลเมืองโลก และไพฑูริย์ สีนลารัตน์ และคณะ (2546) ได้ศึกษากรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พบว่าคุณลักษณะบัณฑิตในด้านคุณธรรมจริยธรรมพื้นฐาน (Common Ethic) ได้แก่ รู้จักตนเองและมันคงมีวินัยในตนเอง มีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์ และมีจรรยาบรรณในวิชาชีพ เป็นไทยมีสุนทรียารมณ์ เห็นคุณค่าสิ่งแวดล้อม รู้จักเพียงพอ ด้านคุณธรรมจริยธรรมก้าวหน้า (Advance Ethic) ได้แก่ เป็นแบบอย่างที่ดีแก่บุคคลอื่น ด้านคุณธรรมจริยธรรมเชิงรุก (Aggressive Ethic) ได้แก่ ชักจูงชักนำคนอื่นให้เกิดความตระหนักต่อปัญหา และด้านคุณธรรมจริยธรรมก้าวหน้า (Advance Ethic) ได้แก่ มีอุดมการณ์ เสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม

5) กิจกรรมตัวบ่งชี้พัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาด้านการเป็นบุคคลที่มีทักษะทางการวิจัย ประกอบด้วย กิจกรรมสอดแทรกในการจัดการเรียนการสอนให้ทดลอง ลงมือทำวิจัยด้วยตนเอง กิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการเพิ่มพูนความรู้ด้านวิจัยในชั้นเรียน กิจกรรมส่งเสริมการทำวิจัยขนาดเล็กในพื้นที่ชุมชนท้องถิ่น กิจกรรมสนับสนุนทุนวิจัยร่วมกับชุมชนท้องถิ่น กิจกรรมเผยแพร่ชิ้นข้อมูลผลงานวิจัยในชั้นเรียนสู่สถานศึกษา กิจกรรมเผยแพร่ชิ้นข้อมูลผลงานวิจัยในชุมชนสู่ชุมชนท้องถิ่น อาจเนื่องมาจาก การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักศึกษาทดลอง ทำวิจัยขนาดเล็กโดยการลงพื้นที่ไปยังชุมชน จะทำให้นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการวิจัย ผลการวิจัยในวิชาชีพตามศาสตร์ของตนเอง เป็นพื้นฐานที่จะนำไปสู่การแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ และสอดคล้องกับ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวด 4 แนวการจัดการศึกษาได้กำหนดแนวทางการปฏิบัติงานของผู้มีหน้าที่จัดการกระบวนการเรียนรู้ รวมทั้งความรู้ความสามารถและคุณลักษณะของครูที่พึงประสงค์ เกี่ยวกับการวิจัย คือ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542) มีความสามารถในการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน(มาตรา 30) และสามารถพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง (มาตรา 8) และไพฑูริย์ สีนลารัตน์ และคณะ (2546) ได้ศึกษา

กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พบว่าคุณลักษณะบัณฑิตในด้านปฏิบัติได้ก้าวหน้า (Advance Skill) ได้แก่ ปรับตัวและมุ่งมั่น ปรับปรุงและพัฒนางาน แสวงหาวิธีการใหม่ ๆ วินิจฉัยสิ่งที่ซับซ้อน และด้านปฏิบัติได้เชิงรุก (Aggressive Skill) ได้แก่ มีนวัตกรรม เป็นผู้ประกอบการสามารถสร้างงานใหม่ ทำได้ด้วยตนเอง

6) กิจกรรมตัวปัดพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาด้านการเป็นบุคคลที่มีทักษะ การบูรณาการความรู้สู่ท้องถิ่น ประกอบด้วย กิจกรรมส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชนท้องถิ่น กิจกรรมส่งเสริมการถ่ายทอดวิธีการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและสู่ชุมชนท้องถิ่น กิจกรรมสืบสานวัฒนธรรมประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนท้องถิ่น กิจกรรมส่งเสริมการถ่ายทอดวัฒนธรรมประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่นมาถ่ายทอดสู่ชุมชนและท้องถิ่น กิจกรรมส่งเสริมการฝึกปฏิบัติที่สอดคล้องกับวิชาชีพของตน เช่น การทำบัญชีครัวเรือน ระบบเศรษฐกิจพอเพียง กิจกรรมส่งเสริมทักษะการบูรณาการความรู้ทางวิชาการสู่ชุมชนท้องถิ่น กิจกรรมการศึกษาดูงานในชุมชนท้องถิ่นต้นแบบเพื่อนำความรู้มาใช้ในการชีวิตประจำวัน กิจกรรมส่งเสริมการนำวัฒนธรรมประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่นมาบูรณาการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา อาจเนื่องมาจาก การจัดกิจกรรมส่งเสริมให้นักศึกษาให้เป็นบุคคลที่มีทักษะการบูรณาการความรู้สู่ท้องถิ่น จะส่งผลให้นักศึกษาเกิดความตระหนักในคุณค่าของวัฒนธรรม ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นของไทย นำไปสู่การสืบสานอนุรักษ์และพัฒนาท้องถิ่น และสอดคล้องกับ ปรัชญาของมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม คือ สถาบันอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น และวิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามที่จะเป็นมหาวิทยาลัยสมบูรณ์แบบ (Comprehensive University) ในการกำกับของรัฐ บริหารจัดการศึกษาทุกพันธกิจอย่างมีคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐานการจัดการอุดมศึกษาของชาติ เพื่อการพัฒนาท้องถิ่นและประเทศไทยอย่างยั่งยืน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำวิจัยไปใช้

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามควรจัดกิจกรรมส่งเสริมการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษา ในด้านต่างๆ ให้ครอบคลุมทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ 1) ทักษะทางปัญญาและการคิด 2) ทักษะทางภาษาและการสื่อสาร 3) ทักษะทางเทคโนโลยีและสารสนเทศ 4) ทักษะทางการดำเนินชีวิตและคุณธรรมจริยธรรม 5) ทักษะทางการวิจัย 6) ทักษะการบูรณาการความรู้สู่ท้องถิ่น ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิอย่างชัดเจนและเป็นระบบ

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาแนวทางการมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
2. ควรศึกษารูปแบบการจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

เอกสารอ้างอิง

- กฤษฎี ปทุมชัย และคณะ. (2548). คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของมหาวิทยาลัยขอนแก่น : กรณีศึกษาจากบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2545. *วารสารการประกันคุณภาพมหาวิทยาลัยขอนแก่น*, 6(1), 11-22.
- ไพฑูรย์ สินลารัตน์. (2546). *อุดมศึกษา*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์.
- สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- พรสันต์ เลิศวิทยาวิวัฒน์. (2550). *รูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะนิสัยที่พึงประสงค์ของนักเรียน*
อาชีวศึกษาเอกชน. ดุษฎีนิพนธ์,ปริญญาการศึกษา ปร.ด. (สาขาวิชาการบริหารศึกษา) บัณฑิตวิทยาลัย
 มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ศิริวรรณ สิริพุฒไธวรรณ. 2547. *คุณลักษณะของบัณฑิตที่มีผลต่อการจ้างงานของบัณฑิตมหาวิทยาลัยทักษิณ*.
 รายงานการวิจัย.
- ศักดิ์ชัย นิรัฐทวี. (2548). *รายงานการวิจัยเอกสารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นพลเมืองดี*.
 สืบค้นเมื่อ 7 กรกฎาคม 2558, จาก [http://www.onec.go.th/publication/48043/
 full48043.pdf](http://www.onec.go.th/publication/48043/full48043.pdf)
- ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม. (2550). *บันทึกความสำเร็จ "เยาวชนไทยทำดีถวายในหลวง"*.
 กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- สำเนา ขจรศิลป์. (2543). *ระบบอาจารย์ที่ปรึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักมาตรฐานอุดมศึกษาทบวงมหาวิทยาลัย.
- สุธรรม อารีกุล, ลาวัญย์ ไกรเดช, วิเชียร ยงมานิตชัย, ประจวบ หล้าอุบล, จีรวัฒน์ วีรังกร, อาภากร หนูโหละ
 และคณะ. (2540). *วิกฤตอุดมศึกษาไทย*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.